

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-288/21-S

Název	Základní škola a Dětský domov Sedlec - Prčice, Přestavlky 1, příspěvková organizace
Sídlo	Přestavlky 1, 257 91 Sedlec - Prčice
E-mail	skola.prestavlky@tiscali.cz
IČ	70843538
Identifikátor	600021394
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Bc. Hana Fárová
Zřizovatel	Středočeský kraj
Místo inspekční činnosti	Přestavlky 1, 257 91 Sedlec – Prčice Vítkovo náměstí 93, 257 91 Sedlec - Prčice
Termín inspekční činnosti	31. květen 2021 – 2. červen 2021

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou a dětským domovem podle příslušných školních vzdělávacích programů (dále ŠVP), jejich naplňování a souladu s právními předpisy a příslušnými rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a podle zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a souvisejících a prováděcích právních předpisů.

Charakteristika

Príspevková organizace (dále „subjekt“) má dvě místa poskytovaného vzdělávání nebo školských služeb. Na adrese Přestavky 1, Sedlec – Prčice je v areálu zámku umístěna základní škola s oborem vzdělání Základní škola (dále ZŠ), dětský domov (dále „domov“) a školní jídelna. Na Vítkově náměstí 93, Prčice sídlí v samostatné budově základní škola s oborem vzdělání Základní škola speciální (dále ZŠS). K termínu inspekční činnosti se v obou školách vzdělává 15 žáků (11 ve dvou třídách ZŠ, čtyři v jedné třídě ZŠS). V posledních třech letech se jedná o výrazný úbytek žáků, nejvyšší povolený počet žáků je využit z 18 %.

Ke dni inspekce bylo ve čtyřech rodinných skupinách (dále RS) domova evidováno 32 dětí a mladistvých, kterým je poskytováno plné přímé zaopatření na základě nařízené ústavní výchovy nebo předběžného opatření. Nejvyšší povolený počet lůžek je využit z necelé poloviny. Povinnou školní docházku plní 23 dětí, vedle výše uvedených 15 jich osm dochází do spádové základní školy. Dva mladiství se vzdělávají ve středních školách. Mateřskou školu navštěvují čtyři děti, další tři zůstávají dopoledne v péči asistentky pedagoga. Průměrná doba pobytu aktuálně umístěných dětí v domově je pět let.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Vzdělávací záměry se prioritně zaměřují na komplexní péči a osobnostní rozvoj všech dětí a žáků (dále „vzdělávaných“) s cílem umožnit jim plnohodnotné prožití dětství. Vizi rozvoje subjektu se daří částečně naplňovat zkvalitňováním zájmové činnosti, dílčím zlepšováním materiálních podmínek. Účelně je realizována dlouhodobá spolupráce se širokým spektrem organizací pro zmírnění znevýhodnění a citové deprivace dítěte po příchodu do domova a během života v něm. Děti jsou vhodně zařazovány do RS podle speciálních vzdělávacích potřeb, věku a sourozeneckých vazeb. Během pobytu se daří uskutečňovat návštěvy v původních, hostitelských i příbuzenských rodinách, zapojovat vzdělávané do projektů a aktivit. Zejména je úspěšné umísťování dětí do různých forem náhradní rodinné péče. Se strategií subjektu se část zaměstnanců neztotožňuje, což se negativně odráží v jejím naplňování. Osoby odpovědné za výchovu nejsou v některých ohledech dostatečně a pravdivě informováni, např. o přerušení činnosti spolusprávy dětí. Internetové stránky neposkytují aktuální informace o vzdělávací nabídce a poskytované péči.

Na řízení se spolu s ředitelkou subjektu (dále „ředitelka“) podílí její zástupkyně jmenovaná do funkce v rámci přijetí opatření po minulé inspekční činnosti. Je také zároveň vedoucí vychovatelkou domova. Přestože nejsou jednoznačně stanoveny její kompetence, má pozitivní vliv na organizování volnočasových činností vzdělávaných a na rozvíjení jejich osobnostních předpokladů. Vedení výchovných a pedagogických procesů je celkově nesystematické, odlišně probíhá vyhodnocování programů rozvoje osobnosti dítěte (dále PROD), není zajištěn jednotný přístup vychovatelů v rámci pravidel soužití v jednotlivých RS. Slovní hodnocení žáků na vysvědčení nemá vypovídající hodnotu. Vedení subjektu přijalo účinná opatření k odstranění některých nedostatků zjištěných při předchozí inspekční činnosti, např. postup při ukládání výchovných opatření, dodržování bezpečnostních pravidel při výuce. Další přijatá opatření však nejsou dostatečně efektivní, mají negativní dopad na kvalitu vzdělávání a zároveň představují riziko ve vztahu k dodržování práv dětí a poskytování služeb. Nízká míra diferenciací režimu dne, nevhodné výchovné postupy a metody při hodnocení, organizaci vycházek aj. nejsou přizpůsobeny potřebám dětí, neosobní prostory čtvrté RS v zámku nenavozují pocit rodinného prostředí a fungování běžné rodiny.

Pedagogický sbor tvoří 25 pracovníků. Absence odborné kvalifikace šesti z nich se v průběhu vyučovacích hodin a výchovného působení v RS výrazně negativně neprojevila. O doplnění sboru o odborně kvalifikované pedagogy ředitelka dlouhodobě usiluje. Personální zajištění vzdělávání vyhovuje bezpečnostním i provozním nárokům subjektu. I přesto, že v období od minulé inspekce docházelo velmi často k personálním obměnám v domově, stále na pozicích vychovatelů pracují převážně ženy, citelně chybí přirozený mužský vzor. Realizované vzdělávání pedagogických pracovníků neodpovídá aktuálním potřebám subjektu, účast na něm je nízká. Do kvality vzdělávání se negativně promítá i nedostatečné sdílení a uplatňování získaných poznatků.

Školní poradenský tým dobře spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními a s dalšími odborníky, poskytuje vhodné konzultační služby žákům i pedagogům. Koordinuje uplatňování prevence a řešení výchovných a výukových problémů, kvalitně realizuje kariérové poradenství. Preventivní systém je v celém subjektu vhodně nastaven na omezování všech forem rizikového chování.

Materiální a prostorové podmínky domova ostatních tří RS v tzv. „domečcích“ odpovídají potřebám umístěných dětí. Pozitivem je, že jejich dispozice a vybavení je podobné fungování běžné domácnosti.

Veškeré prostory subjektu jsou čisté a upravené. Venkovní prostředí je rozlehlé a dobře umožňuje rozvoj pohybových dovedností dětí i vhodné využití jejich volného času. Prostory pro výuku tělesné výchovy v zámku nejsou optimální. Dochází k modernizaci vybavení i doplňování pomůcek a dalšího didaktického materiálu pro realizaci příslušných ŠVP. Chybějící didaktická technika ZŠS má však negativní dopad na výuku. V domově mají děti k dispozici dostatek prostředků výpočetní techniky, pro volnočasové aktivity i sportovního vybavení, které je udržované a obnovované. Všem dětem je poskytováno kvalitní plné zaopatření.

Bezpečnost vzdělávaných je zajištěna. Protiúrazová prevence je směrem k dětem účinná, nízký počet úrazů zůstává za poslední tři roky stejný. Nad rámec státem poskytnutých finančních prostředků se vedení podařilo získat mimorozpočtové zdroje na zajištění potřeb vzdělávaných (sponzorské dary od právnických a fyzických osob, rozvojové programy a projekty), které jsou účelně využívány.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Výuka i výchova vhodně vycházely ze ŠVP. Vyučující v ZŠ a v ZŠS vytvářeli klidnou, přátelskou a respektující atmosféru, poskytovali žákům pocit bezpečí a jistoty umožňující koncentraci na práci.

Při vzdělávání ve třídě ZŠS byl patrný účinný individuální přístup učitele i asistentky pedagoga. Rozvoj schopností žáků částečně negativně ovlivňovala nízká míra názornosti výuky a nedostatečné využívání speciálně pedagogických postupů (např. strukturované učení, výraznější použití alternativní a augmentativní komunikace, senzomotorická stimulace, prvky terapií). Ve vyučovacích hodinách se často objevovalo memorování učiva bez porozumění a naopak chyběly aktivity, které by podporovaly praktické využití získaných znalostí a dovedností žáků v běžných životních situacích. Menší důslednost učitele a motivace žáků se během výuky projevila v nevhodném chování některých z nich. Účinně bylo zařazováno jejich průběžné hodnocení učitelem. Pozitivní bylo, že žáci svou práci přiměřenými formami sami na konci dne hodnotili.

Vzdělávací cíle ve třídách ZŠ se dařilo dosahovat účinným zařazováním vyrovnávacích a podpůrných opatření. Výuka se zaměřovala zejména na opakování, upevňování znalostí

a dovedností žáků z přechozích ročníků s návazností na nové učivo. Ve všech hodinách byl vhodně podporován jejich sociální a osobnostní rozvoj. Učitelky kladly přiměřené a srozumitelné požadavky, často smysluplně začleňovaly mezipředmětové vztahy. Vhodně byla zařazována práce s chybou. Žáci byli účelně motivováni k dalšímu učení. Didaktická technika však byla využívána v malé míře. Byly zaznamenány vhodné příklady využití znalostí a dovedností v reálné situaci. Nejčastějšími použitými formami výuky byla většinou účinná frontální a samostatná práce. Skupinová práce a práce ve dvojicích nebo jiné aktivizující výukové metody pro udržení zájmu a soustředění byly zařazovány pouze minimálně. Učitelky poskytovaly žákům účinnou zpětnou vazbu k výsledkům jejich práce, v polovině hodin účelně zařazovaly jejich sebehodnocení.

Činnosti v domově byly patřičně provázány s cíli výchovy stanovených v PROD. Během dopoledních činností nejmladších dětí asistentka pedagoga důsledně rozvíjela jejich kulturní, sociální a společenské návyky při stolování a sebeobsluze. Aktivity zaměřené na rozvoj kognitivních dovedností, slovní zásoby a způsobu vyjadřování i poznávání zákonitostí přírody a přirozeného okolí děti bavily a aktivně se jich účastnily. Po návratu všech dětí ze škol individuálně nebo s pomocí vychovatelů probíhala příprava na vyučování. Při nich byly děti vhodně vedeny k řešení problémů. Měly také dostatek času i prostoru k relaxaci formou volných her nebo činností, rekreovaly se a sportovaly. Ve večerních hodinách je vychovatelé dobře vedli k upevňování pracovních kompetencí a odpovědnosti. Hodnocení realizovaných činností probíhalo průběžně a přirozeně, společné hodnocení chování a života v jednotlivých RS probíhá pravidelně jednou týdně. Děti mají možnost se na hodnocení podílet, částečně pomáhají plánovat další postupy a aktivity.

Příslušná částka kapesného je dětem pravidelně vyplácena. Mladší nemají (po dohodě) finance u sebe, spravují je vychovatelé, s jejich pomocí si děti nakupují. Starší jsou vedeni k hospodárnému nakládání se svým kapesným. Dětem, které potřebují podporu, účinně pomáhají externí psycholog, pedopsychiatr a další specialisté.

Přijetí dítěte do domova probíhá v úzké spolupráci se všemi účastníky. Při rozhovorech s inspektorkami se děti chovaly bezprostředně, bylo zřejmé, že jsou dostatečně seznamovány se svými právy i povinnostmi a celkově se cítí bezpečně. Pravidelně byly v běžném provozu činnosti obohaceny o speciální podporu např. plavání, společné aktivity nebo individuální zájmovou činnost, které však byly v době epidemie výrazně redukovány. Mladší děti vyjadřovaly spokojenost s běžnými činnostmi. Starší vyjadřovaly nespokojenost s častou řízenou a vychovateli organizovanou činností celé RS v jejich volném čase, vyjadřovaly přání mít každodenně volné vycházky, individuální zájmovou činnost vně domova, spontánní aktivity ve svých pokojích, např. hry na počítači s přístupem k internetu apod. Nízká je míra posilování sociálních vztahů dětí s vrstevníky, dlouhodobě se nedaří předcházet vzniku předsudků a jejich negativních dopadů na děti ze strany okolí domova.

Domov systematicky podporuje identitu dětí, společně s nimi vede fotografické deníky, kvalitně je poskytována podpora a pomoc pro poznávání a orientaci v jejich osobním životním příběhu.

Vztahy pracovníků k dětem jsou založeny na respektu a porozumění. Děti vědí, na koho se obracet se svými podněty a potřebami. Příležitostí ke zlepšení je však posílení rozhodovacích pravomocí dětí a jejich podílu na výchovně-vzdělávacím procesu.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Základní škola získává informace o individuálních výsledcích vzdělávání pozorováním, hospitacemi, ověřováním znalostí. Výsledky vzdělávání jsou pravidelně projednávány pedagogickou radou. Žákům s rizikem neúspěšnosti ve vzdělávání na základě výsledků pedagogické diagnostiky nabízí většinou účinnou podporu prostřednictvím individuálního

přístupu při výuce.

Žáci ZŠS se s přihlédnutím k jejich individuálním předpokladům v porovnání s předchozím obdobím výrazně zlepšili v oblasti hygienických a sociálních návyků. Prokazují podle svých možností potřebnou míru komunikačních schopností, samostatnost v sebeobsluze, dodržování pravidel vzájemných vztahů, dobrou orientaci v prostoru. Většina z nich samostatně nebo s dopomocí prokazuje základní pracovní dovednosti.

Žáci se pravidelně zapojují do aktivit v oblasti environmentální výchovy a vzdělávání. Na školních pozemcích pěstují zeleninu. Učí se podílet na správném zacházení s energií, vodou, teplem a třídí biologický odpad. V hodinách pracovního vyučování a výtvarné výchovy se zaměřují na využívání odpadního materiálu.

Na základě vyhodnocování PROD jsou ve spolupráci s dětmi přijímána opatření ke zkvalitnění výchovného procesu. V některých případech však nejsou účinná, dostatečně nezohledňují speciální vzdělávací potřeby dětí. Nejčastějším rizikovým chováním je kouření, ničení majetku a vulgarismy. Pedagogové negativní chování okamžitě a ve většině případů úspěšně řeší. Pravidelně i podle potřeby jsou zařazovány schůzky skupin, individuální pohovory a komunitní kruhy.

Motivační systém výchovně-vzdělávacího procesu není vhodně nastaven. Přestože značně převládá udělování pochval dětí, ukládání negativních opatření ve výchově není transparentní, jejich počet za jeden přestupek dítěte se násobí. Jsou mezi ně např. nevhodně zařazovány také běžné činnosti (úklid, pomoc při přípravě jídla) spojené s přípravou dětí na život, což nenapomáhá k vytváření správných životních postojů, upevňování a rozvoji sociálních i personálních kompetencí dětí.

Závěry

Vývoj školy a školského zařízení

- nedostatky zjištěné při minulé inspekční činnosti byly odstraněny jen částečně, např. v domově byl nastaven jednotný přístup při ukládání kázeňských opatření ve výchově, v základní škole se zlepšilo vybavení didaktickou technikou a jsou dodržována bezpečnostní pravidla při výuce, v rámci celého subjektu proběhly rekonstrukční a údržbové práce,
- značně se obměnil pedagogický sbor všech součástí subjektu, byla jmenována nová zástupkyně ředitelky, která pozitivně ovlivnila některé aspekty výchovy.

Silné stránky

- zapojení dětí a žáků do projektových činností, spolupráce s mnoha nadacemi a dalšími partnery efektivně rozvíjí vědomostní, dovednostní a sociální složky jejich osobnosti,
- je dodržován empatický, partnerský, respektující, vstřícný a taktní přístup pedagogů k žákům.

Slabé stránky a příležitosti ke zlepšení

- další vzdělávání pedagogických pracovníků není systematicky zaměřeno na témata potřebná pro rozvoj dětí, není vedením vyhodnocováno, účast pedagogů na něm je nízká,
- třída základní školy speciální nedisponuje didaktickou technikou, pedagogové zde nevyužívají speciálně pedagogických postupů, žáci nebyli vedeni k praktickému využívání získaných znalostí,
- slovní hodnocení žáků nemá vypovídající hodnotu,
- prostory čtvrté RS v zámku nenavozují pocit rodinného prostředí,

- režim dne dostatečně nereflektuje aktuální potřeby dětí vzhledem k věku a mentální vyspělosti, nízká je míra rozhodovacích pravomocí dětí domova ohledně jejich volného času,
- není podporována spoluspráva dětí,
- působení vychovatelů v jedné rodinné skupině je nejednotné,
- motivační systém výchovně-vzdělávacího procesu není vhodně nastaven.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy a školského zařízení

- zaměřit kontrolní činnost ve všech součástech subjektu na dodržování nastavených pravidel a přijímat účinná opatření ke zjištěným nedostatkům,
- plánovat další vzdělávání pedagogických pracovníků efektivněji, ověřovat uplatňování získaných poznatků,
- systematicky individualizovat a diferencovat péči o děti v domově vzhledem k jejich věku a potřebám,
- důsledně sjednocovat výchovné působení vychovatelů jedné rodinné skupiny,
- zlepšit vypovídající hodnotu slovního hodnocení žáků na vysvědčení,
- ve výuce základní školy speciální používat speciálně pedagogické postupy, vést žáky k využívání získaných znalostí a dovedností v reálných situacích.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy a školského zařízení ve lhůtě do 15 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a přijmout adekvátní opatření k jejich prevenci a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e- podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Deníky rodinných skupin dětského domova včetně režimových plánů za školní rok 2019/2020 a 2020/2021 k datu inspekční činnosti
2. Dokumentace ke zřízení a činnosti příspěvkové organizace (Zřizovací listina včetně Dodatků č. 1 až 9 z 27. ledna 2020, Výpis ze školského rejstříku, aktuální stav, Rozhodnutí čj. MSMT - 13198/2015-3, s účinností od 1. července 2015, Povolení výjimky z počtu žáků čj. 121003/2020/KUSK ze 17. září 2020)
3. Dokumentace bezpečnosti a ochrany zdraví za školní rok 2020/2021 (Protokoly o kontrole elektrických spotřebičů včetně revizních karet, Revizní a kontrolní zpráva tělocvičného náradí)
4. Dokumentace prevence rizikového chování a poradenských služeb za školní roky 2019/2020 a 2020/2021
5. Evidence stížností, útěků a zápisy přestupků dětí za školní roky 2019/2020 a 2020/2021 k datu inspekční činnosti
6. Ekonomická dokumentace – Závazné ukazatele rozpočtu za rok 2020 a 2021, Finanční vypořádání dotací z MŠMT transferem v roce 2020, Účetní závěrka k 31. prosinci 2020

7. Knihy návštěv za školní roky 2019/2020 a 2020/2021 k datu inspekční činnosti
8. Kniha úrazů vedená od 3. března 2015 k datu inspekční činnosti
9. Osobní spisy dětí a žáků včetně programů rozvoje osobnosti dítěte za školní rok 2020/2021 k datu inspekční činnosti
10. Personální dokumentace zaměstnanců za školní rok 2020/2021 k datu inspekční činnosti včetně jmenování a potvrzení ve funkci ředitelky příspěvkové organizace, dokumentace k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků?
11. Plány práce školského zařízení na školní rok 2019/2020 a 2020/2021 k datu inspekční činnosti
12. Provozní řád školní jídelny s účinností od 1. září 2018
13. Rozvrhy vyučovacích hodin tříd a pedagogických pracovníků v základní škole a v základní škole speciální, rozvrh služeb pedagogických pracovníků dětského domova za školní rok 2020/2021 k datu inspekční činnosti
14. Seznam dětí dětského domova a žáků základní školy a základní školy speciální
15. Školní řád základní školy a základní školy speciální s účinností od 1. prosince 2015
16. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením „Tvořivá a praktická škola“ s účinností od 27. srpna 2007 včetně dodatků
17. Školní vzdělávací program pro obor vzdělávání základní škola speciální „Škola za poznáním“ s účinností od 1. září 2010
18. Školní vzdělávací program dětského domova „Barevný svět dětí“ s účinností od 8. června 2016
19. Třídní knihy a třídní výkazy za školní roky 2019/2020 a 2020/2021 k datu inspekční činnosti
20. Vnitřní řád zařízení Základní škola a Dětský domov Sedlec-Prčice s účinností od 1. září 2016 včetně dodatků vydaných v průběhu let 2016 až 2020
21. Výroční zpráva o činnosti školského zařízení za školní rok 2019/2020
22. Webové stránky Základní školy a Dětského domova Sedlec-Prčice
23. Záznamy z porad vychovatelů a pedagogických rad za školní roky 2019/2020 a 2020/2021 k datu inspekční činnosti
24. Záznam z jednání s vedením Základní školy a Dětského domova Sedlec-Prčice z 2. června 2021
25. Inspekční zpráva, čj. ČŠIK-478/16-K, z 27. června 2016

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy a školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csic.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PaedDr. Jarmila Tóthová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu	Tóthová v. r.
Mgr. Zdenka Čiháková, školní inspektorka	Čiháková v. r.
Mgr. Iveta Hroudová, školní inspektorka	Hroudová v. r.
Mgr. Lenka Kocourková, školní inspektorka	Kocourková v. r.
Ing. Hana Borůvková, kontrolní pracovnice	Borůvková v. r.

V Praze 18. června 2021

Datum a podpis ředitelky školy a školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Bc. Hana Fárová, Fárová v. r.
ředitelka školy a školského zařízení

V Přestavlkách 24. června 2021